

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Beleidskader Bedrijvigheid
Zaaknummer	:	1198041
Portefeuillehouder	:	Wethouder Piet Vat
Publicatieniveau	:	Openbaar
Behandelend ambtenaar	:	Wiedo Mulder / Marc Trouwborst

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van de gemeente Molenlanden besluit;
1. Het Beleidskader Bedrijvigheid vast te stellen.

Inleiding

De economie van de gemeente Molenlanden is veelzijdig: van horeca en vrijetijdssector tot de maritieme maakindustrie en innovatieve maakbedrijven. Ook is er een sterke agrarische sector die bepalend is voor het landschap. Diversiteit is dan ook de kracht van onze economie. Het zorgt ervoor dat deze minder kwetsbaar is. Ook zijn er onderling sterke ketens, vaak lokaal en/of regionaal georiënteerd.

Bedrijvigheid is essentieel voor de brede welvaart van een gemeente omdat het economische vitaliteit en werkgelegenheid stimuleert, wat leidt tot meer financiële stabiliteit voor haar inwoners. In de gemeente Molenlanden vindt ongeveer 36% van de werkgelegenheid op bedrijventerreinen plaats. Hiermee zijn bedrijventerreinen een belangrijk onderdeel van de lokale en regionale economie. Op de bedrijventerreinen bevinden zich 6700 banen.

De verduurzaming en organisatiegraad van bedrijventerreinen loopt in Nederland en de gemeente Molenlanden achter. Vergroening en vermindering van het energieverbruik blijft achter, net als het bevorderen van circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel. Daarnaast zijn er vragen over de efficiëntie van het ruimtegebruik en het behoud van landschapskwaliteit.

Het Beleidskader Bedrijvigheid schetst hoe we in de gemeente Molenlanden werk willen maken van toekomstbestendig ondernemen en waar we naar toe willen op het gebied van bedrijvigheid. Drie zaken staan centraal in het beleidskader bedrijvigheid:

- 1) Het toekomstbestendig maken van onze bestaande bedrijventerreinen.
- 2) Het inzetten op uitbreiding van bedrijventerreinen / nieuwe bedrijventerreinen
- 3) Het omgaan met solitaire bedrijfslocaties in het buitengebied.

Ook gaat het beleidskader in op de samenwerking in de regio, de communicatie en relatie met ondernemers.

Het opgestelde beleidskader heeft geen betrekking op de agrarische sector. Het werken aan een toekomstbestendige landbouwsector is beschreven in de landbouwvisie welke eerder door de gemeenteraad is vastgesteld.

Eerdere besluiten

Door de huidige gemeenteraad zijn op dit onderwerp geen eerdere besluiten genomen. Op 8 februari 2022 heeft de vorige gemeenteraad gesproken over de concept visie bedrijventerreinen en is gevraagd het geheel in een breder (economisch) perspectief te plaatsen

met daarin o.a. aandacht voor toekomstbestendig ondernemen, met aandacht voor thema's als duurzaamheid, energietransitie en circulaire economie. Dat heeft geresulteerd in voorliggend Beleidskader Bedrijvigheid.

Op 9 mei 2022 werd er een nieuw coalitieakkoord gesloten. In het coalitieakkoord is de ambitie uitgesproken bedrijventerreinen te optimaliseren, passend in de omgeving, met bedrijven die werkgelegenheid bieden aan de lokale beroepsbevolking. Daarbij is ook uitgesproken oog te hebben voor de ondernemers die niet gebonden zijn aan de bedrijventerreinen. Dit uitgangspunt is geconcretiseerd in het Beleidskader Bedrijvigheid.

De gemeenteraad heeft wel besluiten genomen die raken aan het Beleidskader Bedrijvigheid. Denk hierbij aan de beleidsnotitie 'tijdelijke werknemers na evaluatie 2022' en de Toekomstvisie 2050 die op 24 oktober 2023 werd vastgesteld. De regio Zuid-Holland-Zuid heeft, op verzoek van de provincie Zuid Holland, een regionale bedrijventerreinenvisie ZHZ ontwikkeld. Het college van GS heeft ingestemd met de regionale visie bedrijventerreinen ZHZ.

Beoogd effect

Gemeente Molenlanden draagt zorg voor een prettig ondernemersklimaat met voldoende, toekomstbestendige en kwalitatief goede ruimte voor bedrijvigheid en werkgelegenheid.

Argumenten

1.1 *Het bedrijfsleven in de gemeente Molenlanden wordt gekoesterd en gefaciliteerd.*

Het Beleidskader Bedrijvigheid is het kader voor het toekomstbestendig maken van bedrijventerreinen en het ontwikkelen van nieuwe of uitbreiden van bedrijventerreinen. Voor economisch gezonde bedrijventerreinen is samenwerking tussen bedrijven onderling en met de gemeente noodzakelijk.

1.2 *Bedrijven zijn belangrijk voor de werkgelegenheid*

De economie van de gemeente Molenlanden kenmerkt zich door een sterk lokaal gebonden gemeenschap (doeners, personeel, toeleveranciers en afnemers) in een waardevol landschap. De bedrijventerreinen huisvesten industriële bedrijvigheid, groothandel en regulier MKB. Die bedrijvigheid is, vaker dan elders, watergebonden. Gemeente Molenlanden heeft een hoge arbeidsparticipatie en er zijn veel banen voor middelbaar opgeleiden. Daarnaast bieden bedrijven interessante stageplaatsen voor scholieren en studenten in de regio.

Gemeente Molenlanden zet zich graag in voor een prettig ondernemersklimaat waarin voldoende ruimte is voor bedrijvigheid. In gemeente Molenlanden waren in 2021 ongeveer 19.000 banen. Op de bedrijventerreinen in de gemeente Molenlanden zijn 6700 banen te vinden. Vanwege de belangrijke functie van de bedrijvigheid voor de economie en samenleving moeten zij gefaciliteerd worden met goede en voldoende ruimte. Dat is essentieel, om te voorkomen dat ondernemers beperkt worden in hun bedrijfsvoering en daarom de keuze maken zich elders te vestigen.

1.3 *Bestaande bedrijventerreinen toekomstbestendig houden en maken is essentieel*

Vandaag en de komende jaren komen er maatschappelijke en economische trends op de bedrijventerreinen af om op voor te moeten bereiden. Denk hierbij aan de opgaven op het gebied van duurzaam ondernemen, energie, klimaatadaptatie, circulaire economie, waardoor de eisen die worden gesteld aan bedrijventerreinen veranderen. Daarnaast is het van belang efficiënt om te gaan met de beschikbare ruimte. Door het Rijk en provincie Zuid-Holland zijn er regels vastgesteld die zien op het efficiënter benutten van bedrijventerreinen, en daarbij moet ook de kwaliteit en organiserend vermogen van de bestaande bedrijventerreinen worden verhoogd.

1.4 *Voldoende ruimte voor bedrijvigheid is van belang*

Werken aan uitbreiding van aanbod is cruciaal, zodat het lokale bedrijfsleven zich verder kan door ontwikkelen. Behoeftes laten zien dat er tot 2030 een vraag is van 6,6 tot 17 hectare en in de periode tot 2040 een extra vraag van maximaal 13 hectare. Het gaat dus in totaal om een bandbreedte van 6.6 tot 30 hectare uitbreiding tot 2040.

Op basis van signalen uit de markt is het verstandig om uit te gaan van de bovenste helft van deze bandbreedte. Gemeente Molenlanden zet daarom in op voldoende ruimte voor

bedrijvigheid voor ondernemers passend bij de ruimtelijke schaal van gemeente Molenlanden. Er is een verkenning uitgevoerd naar een aantal zoekgebieden voor uitbreiding van het bedrijventerreinareaal. Bij het toevoegen van nieuw areaal bedrijventerrein is de gemeente Molenlanden in staat om zo goed mogelijk aan te sluiten op de lokale vraag en streven daarbij naar de vestiging van bedrijven die zijn gebonden aan de gemeente in de vorm van personeel en/of toeleveranciers of afnemers. Er wordt niet actief gewerkt aan het binnenhalen van bedrijven van buitenaf.

Voor kleinere bedrijven is het lastig om aanspraak te maken op nieuwe uitgifbare gronden of om zelf een ontwikkeling te initiëren. Deze doelgroep verdient daarom extra aandacht.

1.5 Verspreide bedrijvigheid / solitaire bedrijfslocaties goed inpassen in de omgeving

De gemeente Molenlanden waardeert de mix van wonen en werken in het buitengebied, echter soms leidt dit tot overlast gevende situaties. Die bedrijven worden benaderd voor een open gesprek over hoe zij zelf hun vestigingslocatie beoordelen, hun toekomstplannen en wensen. Ondernemers en eigenaren bepalen echter zelf of zij willen verplaatsen of veranderen. De gemeentelijke rol sluit daarop aan door de ondernemers vroeg in het proces te adviseren en te faciliteren waar mogelijk.

1.6 Bedrijvenverenigingen hebben input geleverd voor het Beleidskader Bedrijvigheid

Om te komen tot dit Beleidskader Bedrijvigheid zijn gesprekken gevoerd met georganiseerde ondernemers op diverse bedrijventerreinen en bezoeken gebracht aan de bedrijventerreinen. Tevens is er een gestructureerde beoordeling gemaakt van de bestaande terreinen en zoekgebieden. Op 4 december heeft een grote ondernemersavond plaatsgevonden over het Beleidskader Bedrijvigheid en netcongestie. Voor economisch gezonde bedrijventerreinen is samenwerking tussen bedrijven onderling en met de gemeente noodzakelijk.

1.7 Beleidskader Bedrijvigheid heeft uitvoering nodig

In het Beleidskader Bedrijvigheid staan verschillende doelen beschreven waar de gemeente Molenlanden een actieve rol in heeft, variërend van initiator, facilitator en stimulator. Het is nodig om de gemeentelijke acties concreter te benoemen en uit te werken, zodat capaciteit georganiseerd kan worden, prioriteiten gesteld kunnen worden en acties op elkaar afgestemd kunnen worden.

Kanttekeningen

1.1 Realisatie van het Beleidskader Bedrijvigheid is van vele factoren afhankelijk

Niet alle onderdelen van het Beleidskader Bedrijvigheid kunnen door de gemeente Molenlanden opgelegd of afgedwongen worden, waardoor niet met zekerheid gesteld kan worden dat de doelen uit de visie gehaald kan gaan worden. Om uitbreidingsplannen te kunnen realiseren (groter dan 1 hectare) hecht de provincie Zuid-Holland bijvoorbeeld aan een door hen goedgekeurde regionale economische visie. Momenteel werkt de provincie Zuid-Holland aan een ruimtelijke economische visie. Bij ontwikkelingen die in totaal groter zijn dan 3 hectare is er specifieke toestemming nodig van de provincie Zuid-Holland. Ook is de gemeente Molenlanden voor (delen van) de gestelde ambities afhankelijk van individuele beslissingen van ondernemers of vastgoedeigenaren. Van belang is dat er voortdurend aandacht is om ruimte te vragen voor bedrijvigheid bij hogere overheden.

Vanaf oktober 2023 heeft het oostelijk deel van Molenlanden te maken met netcongestie voor afname van elektriciteit door grootverbruikers. Ook die ontwikkelingen worden in de uitvoering meegenomen met aandacht voor energietransitie, de situatie op de bedrijventerreinen rond opwek, gebruik van energie en verkennen van de mogelijkheden voor het organiseren van energiehubs.

1.2 Uitvoering van het Beleidskader Bedrijvigheid vergt voldoende capaciteit op alle benodigde aspecten

Een uitvoeringsprogramma zal worden opgesteld hierbij zal ook in beeld worden gebracht hoeveel capaciteit nodig is van alle betrokken disciplines om uitvoering te geven aan de opgaven. Een eerste indruk is dat prioriteiten gesteld moeten worden om alle ambities voor bestaande en nieuwe bedrijventerreinen en solitaire locaties waar te kunnen maken.

Extra uitleg bij de kosten

Ook na prioritering ligt het in de lijn der verwachting dat deze capaciteit niet gerealiseerd kan worden met de bestaande formatie, waardoor met naast het voorleggen van het uitvoeringsprogramma ook budget wordt gevraagd.

Communicatie

De vastgestelde Beleidskader Bedrijvigheid wordt gedeeld met de ondernemersverenigingen. Daarnaast wordt er ook aandacht aan besteed in b.v. de nieuwsbrief Economische zaken.

Vervolgstappen

Na vaststelling van het Beleidskader Bedrijvigheid gaat het college aan de slag om te komen tot een concreet uitvoeringsprogramma. Eventuele financiële consequenties worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Het uitvoeringsprogramma bevat een concretisering van het Beleidskader Bedrijvigheid en zal naar verwachting uit 3 programmalijnen bestaan, waarvoor acties, middelen, prioriteiten en capaciteit benoemd worden, gericht op:

- 1) Toekomstbestendig maken van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen
- 2) Realiseren van uitbreidingen van het bedrijventerreinareaal
- 3) Gerichte aanpak verspreide bedrijvigheid

Bijlagen:

- Beleidskader Bedrijvigheid

Raadsbesluit

Onderwerp : Beleidskader Bedrijvigheid
Zaaknummer : 1198041
Portefeuillehouder : Wethouder Piet Vat

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Besluit:

Het Beleidskader Bedrijvigheid vast te stellen.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering van de gemeente Molenlanden, gehouden op 23 januari 2024.

de griffier,

de voorzitter,

Marjolein Teunissen

Theo Segers

